

„PUTOVANJE PORCULANA PUTOM SVILE – IZLOŽBA KULTURE KINESKOG PORCULANA” IZ MUZEJA KINESKE KERAMIKE U JINGDEZHENU U MUZEJU ANTIČKOG STAKLA U ZADRU

JADRANKA BELEVSKI □ Muzej antičkog stakla u Zadru, Zadar

sl.1. Novoizgrađeni aneks uz palaču Cosmacendi, u kojoj je smješten Muzej antičkog stakla u Zadru s reklamom velikih dimenzija (visina kineske vaze je 5 m) za izložbu kineskog porculana, a koja je izazvala veliku pozornost medija i građana grada Zadra (foto: Marin Gospić)

sl.2. Muzej kineske keramike u Jingdezhenu najveći je specijalizirani muzej keramike, s najvećim brojem eksponata i najvećim utjecajem u modernoj Kini (fotoarhiv Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu)

1 Izložba je otvorena 11. listopada 2019. i trajala je do 7. prosinca 2019.

2 Manifestacija *Hrvatsko-kineska godina kulture i turizma* provodila se s nizom partnera: Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, Galerijom Klovićevi dvori, Muzejom antičkog stakla u Zadru, Međunarodnim centrom za podvodnu arheologiju u Zadru – UNESCO-ovim centrom II. kategorije (MCPA), Etnografskim muzejom u Zagrebu, Hrvatskom radiotelevizijom, Akademijom likovnih umjetnosti u Zagrebu, Kazalištem Mala scena, Hrvatskim audiovizualnim centrom, Umjetničkom galerijom u Dubrovniku te s pojedinačnim umjetnicima (Tomislav Lončarić Lonac), Hrvatskim društvom skladatelja, Zagrebačkim kazalištem mladih i Zagrebačkim plesnim centrom, Folklornim ansambлом Studentskoga kulturno-umjetničkog društva *Ivan Goran Kovačić*, Međunarodnom smotrom folkloru u Karlovcu. Partneri s kineske strane bili su Narodni muzej Kine iz Pekinga, Nacionalni centar

Hrvatsko-kineska godina kulture i turizma

Na poziv Ministarstva kulture RH, Muzej antičkog stakla u Zadru sudjelovao je u obilježavanju manifestacije *Hrvatsko-kineska godina kulture i turizma 2019.*

Hrvatsko-kineska godina kulture i turizma jedan je od ključnih projekata međunarodne suradnje u Republici Hrvatskoj u 2019., a zajednički je projekt Ministarstva kulture RH, Ministarstva turizma RH i Ministarstva kulture i turizma Narodne Republike Kine. Muzej antičkog stakla u Zadru imao je čast biti među nizom partnera uključenih u obilježavanje te važne manifestacije i biti domaćinom izložbe *Putovanje porculana Putom svile – izložba kulture kineskog porculana* iz Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu.¹

U sklopu manifestacije *Hrvatsko-kineska godina kulture i turizma* Hrvatska i Kina predstavile su se od travnja do prosinca 2019. nizom kulturno-umjetničkih i turističkih programa. Predstavljeno je više od 15 hrvatskih i kineskih umjetničkih i kulturnih događanja, među kojima su izložbe, predstave, koncerti i stručne suradnje institucija s područja zaštite kulturne baštine.²

Važnost izložbene djelatnosti Muzeja antičkog stakla u Zadru

Muzej antičkog stakla u Zadru u svojoj izložbenoj djelatnosti ponajprije stavlja naglasak na izložbe vezane za antičko staklo, potom i na povijesno staklo, pa sve do umjetničkih izložaba suvremenog stakla. Od otvorenja 2009. do danas, u proteklih 11 godina, u izložbenim je dvoranama Muzeja antičkog stakla u Zadru održano 110 izložaba. Muzej svoju izložbenu djelatnost tijekom godina njeguje kao glavni koncept muzejske komunikacije, a brojnošću događanja živi, otvara se posjetiteljima i oplemenjuje statičnost stalnog postava.³

Muzej je često pozivan da bude domaćinom programa važnih za zajednicu, kako lokalnu, tako i širu, pa je u tom smislu ugostio i spomenutu izložbu kineskog porculana. Važno je naglasiti kako je Muzej bio sposoban logistički i tehnički iznijeti taj projekt. Kineski je porculan izuzetno atraktivan i vrijedan, u javnosti izaziva dozu ekskluzivnosti i istočnjačke mističnosti, pa je stoga postavljanje te izložbe nametnulo i velika očekivanja glede pi-

tanja posjećenosti. Izložbu *Putovanje porculana Putom svile – izložba kulture kineskog porculana*, postavljenu u inače relativno slabije posjećenom jesenskom razdoblju godine, u samo dva mjeseca vidjelo je gotovo 2500 posjetitelja. Prosjek godišnjeg broja posjeta u Muzeju antičkog stakla u Zadru je oko 40 000, što je pokazatelj izvrsne posjećenosti. Ulaznica je jedinstvena za sve sadržaje u Muzeju, i za stalni postav i za povremene izložbe, stoga je teško točno pratiti afinitet posjetitelja prema povremenim izložbama. Ipak se sa sigurnošću može reći da je, prema internom praćenju posjećenosti tih „velikih” izložaba, koje zahtijevaju i znatna ulaganja u promidžbu, zanimanje javnosti veliko.⁴ Općenito se može zaključiti da je stalni postav, posebice uz ponudu muzejskih radionica odnosno uz demonstraciju puhanja stakla i izrade staklenih predmeta na plamenicima, prioritet dolaska u Muzej antičkog stakla u Zadru. Naime, uz ponudu povremenih izložaba, puhanje stakla čini doživljaj posjeta Muzeju još kvalitetnijim i intenzivnijim. Stoga se mogu složiti s tvrdnjom kolegice Petre Marincel, koja analizira iskustvo Gradskog muzeja Varaždin riječima: *Zaključak koji se nameće nakon prikupljanja i analize dokumentacije o izložbama jest da povećanje broja posjetitelja više ovisi o kvaliteti stalnih postava, a manje o*

raznolikosti ponude povremenih izložbi.⁵

Izložbu kineskog porculana iz Muzeja u Jingdezhenu razgledao je velik broj ljudi, privukla je i veliko zanimanje medija, i to ne samo lokalnih nego i nacionalnih, a primjer sjajnog rezultata te izložbe jest i dolazaka određenog broja posjetitelja koji su, ponukani intenzivnim oglašivanjem, došli u Muzej pogledati tu izložbu kako bi usporedili svoj porculan koji čuvaju kao dio obiteljskog nasljeđa s porculanom izloženim u Muzeju. Nakon otvorenja izložbe bilo je više upita za procjenu i dataciju takvoga obiteljskog porculana, na koje su kineski kolege profesionalno odgovorili.

Muzej kineske keramike u Jingdezhenu

Muzej kineske keramike u Jingdezhenu najstariji je, najveći i međunarodno najpoznatiji muzej keramike smješten u Jingdezhenu, u okrugu Changjiang, u pokrajini Jiangxi. To je prvi kineski muzej koji se bavi isključivo keramikom i izgrađen je 1953. sredstvima Ministarstva kulture NR Kine.⁶ Jingdezhen se smatra svjetskom prijestolnicom porculana. U tom se Muzeju čuva kolekcija s više od 40 000 keramičkih predmeta iz različitih povijesnih razdoblja, od neolitika do dinastija Han i Tang, uključujući i više od 500 artefakata nacionalne važnosti i neprocjenjive kulturne vrijednosti. Lokacije Carskih peći u Jingdezhenu (Imperial Kiln Sites of Jingdezhen) nalaze se na pristupnoj listi (*Tentative list*) UNESCO-ova popisa svjetske baštine. Tako u UNESCO-ovu opisu stoji: *Vrijedne lokacije Carskih peći u Jingdezhenu simbol su međunarodne kulturne razmjene porculana i njihovo nasljeđe pokazuje inovaciju i evoluciju u tehnikama izrade porculana u posljednjih 500 godina, kada je Jingdezhen bio okrunjen kao svjetski centar porculana za vrijeme Ming i Qing dinastija.*⁷

Povijesno važan *Put svile* ujedno je bio i put kojim se distribuirao porculan kao proizvod kojim je Kina komunicirala sa svijetom i upravo je proizvodnja i distribucija čuvenoga kineskog odnosno jingdezhenskog porculana rezultirala terminom *china* (danas engleska riječ za porculan), sinonimom za porculan i Kinu. Zbog velike potražnje i uspješnog širenja na svjetskom tržištu čak je stotinu godina prije pojave moderne industrijske masovne proizvodnje Jingdezhen imao najveću proizvodnu liniju porculana u svijetu. Od 16. do 18. stoljeća u Europu je isporučeno više od 300 milijuna komada porculana.⁸

O izložbi *Putovanje porculana Putom svile – izložba kulture kineskog porculana*

Planiranje i rad na dovođenju te izložbe u Hrvatsku i njezinu postavljanju u Muzeju antičkog stakla u Zadru trajao je osam mjeseci. Projekt je sam po sebi bio izra-

sl.3. Posuda za mirise s motivima cvijeća i ptica, kao primjer česte dorade kineskog porculana uvezenog u Europu, dodavanjem pozlaćenih stalaka ili poklopaca (fotoarhiv Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu)

sl.4. Vaza sa žrtveno crvenom glazurom i prikazom zmaja, peč Yu, Jingdezhen (replika izrađena u moderno doba) (fotoarhiv Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu)

sl.5. Plavo-bijela posuda ukrašena motivom dvostrukih zmajeva, dinastija Ming, vladar Jiajing (fotoarhiv Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu)

za podvodnu kulturnu baštinu iz Pekinga, Xin Dong Cheng Space for Contemporary Art iz Pekinga, grad Šangaj, grad Chengdu, Muzej kineske keramike iz Jingdezhena, Pekinška plesna akademija, Plesno kazalište Borilački ples Zhaoliang i Forbidden City Chamber Orchestra (Republika Hrvatska Ministarstvo kulture, „Godina kulture i turizma između Hrvatske i Kine”, <https://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=22992>; pristupljeno 28. svibnja 2020.).

3 Jadranka Belevski, „Dokumentirane izložbi u Muzeju antičkog stakla u Zadru”, u: *Zbornik 1. i 2. skupa muzejskih dokumentarista Hrvatske*, ur. Dubravka Osrečki Jakelić, Borut Kružić (Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, 2017.), 72.

4 Jedna od takvih „velikih” gostujućih izložaba bila je *Hrvatski Apoksiomen*, jedina koja je imala zasebnu ulaznicu koja nije vrijedila za ostale muzejske sadržaje i zabilježila je gotovo 16 000 posjetitelja u šest mjeseci održavanja.

5 Petra Marincel, „Od dokumentacije o izložbama do analize potreba korisnika Gradskog muzeja Varaždin”, u: *Zbornik 1. i 2. skupa muzejskih dokumentarista Hrvatske*, ur. Dubravka Osrečki Jakelić, Borut Kružić (Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, 2017.), 254.

6 Ivo Fadić, ur., *Putovanje porculana Putom svile – izložba kulture kineskog porculana* (Zadar: Muzej antičkog stakla u Zadru, 2019.), 56

7 UNESCO, „Imperial Kiln Sites of Jingdezhen”, <https://whc.unesco.org/en/tentativelists/6265/> (pristupljeno 2. lipnja 2020.).

8 *Putovanje porculana Putom svile – izložba kulture kineskog porculana*, 7.

sl.6. Oblikovanje svježe gline za izradu posude (fotoarhiv Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu)

sl.7. Tehnika skulpturalne obrade posude – tehnika probadanja uzorkom rižina zrna (fotoarhiv Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu)

zito zahtjevan jer je Muzej nakon prihvaćanja poziva Ministarstva kulture RH da bude domaćin te velike izložbe morao obaviti pregovore o svim uvjetima, odnosno dogovoriti sve financijske i logističke obveze za realizaciju projekta.⁹ Financije su uspješno definirane na obostrano zadovoljstvo, a troškovi su bili nešto manji jer je izložba već bila u Europi.¹⁰ Naime, izložba je u Zadar stigla iz Danske, a nakon Zadra, prije povratka u Kinu, postavljena je u Grčkoj.

Kustos izložbe *Putovanje porculana Putom svile – izložba kulture kineskog porculana* jest Ye Qian, ravnatelj Odjela za izložbe Muzeja u Jingdezhenu, i cijela se komunikacija obavljala s njim. Obveza Muzeja antičkog stakla u Zadru bila je, uz tehničke i logističke detalje prihvaća predmeta koji će biti postavljeni prostoru Muzeja, i priprema kataloga izložbe te izložbenih panoa. Svi materijali koji su primljeni bili su na engleskome i na kineskom jeziku. Kineski su kolege inzistirali da jezik izložbe bude kinesko-hrvatski, dok je katalog objavljen na hrvatskome i engleskom jeziku. Izložbeni je koncept realiziran u dvije izložbene dvorane: u velikoj su dvorani predmeti postavljeni u vitrine, uz koje su stajali izložbeni panoi velikih dimenzija, a u drugoj, manjoj, tzv. multimedijskoj dvorani bio je predstavljen grad Jingdezhen i njegova povijest te tehnike izrade porculana.

U velikoj je dvorani izloženo 60 artefakata, od toga 55 modernih umjetničkih djela, ali i pet iznimno vrijednih kulturnih relikata. Ta umjetnička djela predstavljaju najvišu razinu umjetnosti kineske keramike i porculana. Izložba *Putovanje porculana Putom svile – izložba kulture kineskog porculana* podijeljena je na sedam tema.

U prvoj temi naslovljenoj *Uspomena Puta svile* objašnjava se povijesni razvoj globalne distribucije porculana. Druga je *Priča o plavom i bijelom*, tj. o tehnikama izrade čuvenoga plavo-bijeloga i bijelo-plavog porculana tipičnoga upravo za Jingdezhen.

Treća tema – *Obojeni svijet*, donosi svu ljepotu i važnost boja u kineskoj kulturi, kao i četvrta tema – *Preobražene boje*, koja se odnosi na glaziranje keramike. Glaziranje je proces u kojemu majstori izrade porculana, zagovarajući filozofiju „jedinstva neba i čovjeka“, prepuštaju peč i vatru *Božjoj ruci*, pri čemu majstor samo djelomično nadzire proces pečenja glazure, a ostalo ne ovisi o njemu.¹¹ Prema kineskom vjerovanju, bog peći Tong Bin već tisu-

ću godina blagoslivlja vatru koja stvara porculan.

Skulptura je peta tema i donosi primjere iznimno lijepih porculanskih skulptura čudesno minuciozne izrade koje nastaju oblikovanjem u kalupima, rezbarenjem ili graviranjem. Porculanske se skulpture u duhovnoj kineskoj praksi smatraju idolima jer nastaju od porculanske gline i oblikuje ih upravo vatra u peći.

Divan život naziv je pretposljednje teme, koja prenosi kinesku filozofiju života, odnosno razgovor između čovjeka, neba i prirode. Upravo je taj koncept utkan i u kineske rituale ispijanja čaja iz čudesnih porculanskih setova za čaj i, kako Kinezi naglašavaju, „zahvaljujući porculanu, svakodnevn je život ugodan, uredan, elegantan i lijep“.¹² Visoka estetika porculanskih predmeta vidljiva je i u izloženim porculanskim pločicama u obliku zidnih slika te u nakitu od porculana.

Kao posljednja tema izložbe i svojevrstan *Zaključak* izloženi su vrijedni setovi za čaj, setovi za objedovanje te posude za mirise, a prema brojnima od njih izrađivane su replike za službene kineske protokolarne i državne poklone. U tom se dijelu izložbe naglašava reaktualizacija kineskog porculana, novo širenje kulturnih i ekonomskih veza Kine i ostatka svijeta, posebice putem inicijative *Pojas i put*, što je kineski plan za globalnu gospodarsku suradnju.

Popratni programi uz izložbu i važnost suradnje s Kinom na razini Zadarske županije

U kineskom izaslanstvu koje je stiglo u Zadar bili su Zhao Gang, ravnatelj Muzeja kineske keramike u Jing-

⁹ Stručni koordinator projekta je Jadranka Belevski, viša kustosica dokumentaristica Muzeja antičkog stakla u Zadru.

¹⁰ Cijeli je projekt realiziran programskim sredstvima Ministarstva kulture RH.

¹¹ *Putovanje porculana Putom svile – izložba kulture kineskog porculana*, 18-19.

¹² *Putovanje porculana Putom svile – izložba kulture kineskog porculana*, 25-28.

dezhenu; Ye Qian, direktor Odjela za izložbe Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu i kustos izložbe; Yu Xiaoyun, kustosica; Yu Jia, prevoditeljica i Chen Yiqi, zamjenik direktora gradskog ureda Jingdezhena za turizam i medije. Kineski kolege aktivno su kreirali popratni program uz otvorenje izložbe, tako da je osim svečanosti otvorenja u večernjim satima planiran i dnevni program. U multimedijskoj dvorani Muzeja održana je projekcija triju filmova o Muzeju u Jingdezhenu, o tradiciji ručne izrade jingdezhenskog porculana te o samom gradu Jingdezhenu kao svjetskoj prijestolnici porculana koja privlači umjetnike iz cijelog svijeta. Projekcija je bila otvorena za javnost, ali su, prema želji kineskih kolega, na te projekcije pozvani učenici Škole primijenjene umjetnosti i dizajna Zadar te studenti Odjela za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zadru. Ravnatelj Muzeja kineske keramike iz Jingdezhena Zhao Gang održao je predavanje pod nazivom *Razvoj i povijest keramike Jingdezhena*.

Na protokol otvorenja odazvala se i kineska veleposlanica Xu Erwen, koja je poziv Muzeja antičkog stakla u Zadru da otvori izložbu iskoristila za prvi službeni posjet nakon imenovanja u Republici Hrvatskoj, i to upravo Zadarskoj županiji. Župan Božidar Longin tom je prilikom izvjestio medije da su na tom sastanku razgovarali o temama važnim za buduću gospodarsku suradnju, ali i o izložbi kineskog porculana koju veleposlanica otvara u Muzeju antičkog stakla, istaknuvši pritom: „To je pravi primjer dobre suradnje kojom možemo povezati naše dvije države.”¹³

Otvorenje izložbe privuklo je veliku pozornost javnosti te se uz prigodni glazbeni program i obraćanja uzvanika pretvorilo u jedan od važnih kulturnih događanja u Zadru. Veleposlanica Xu Erwen u svom je govoru na otvorenju posebno istaknula kako je ta izložba iznimno važan događaj u kulturnoj razmjeni Kine i Hrvatske, jedan od najznačajnijih u obilježavanju *Hrvatsko-kineske godine kulture i turizma 2019*. Usto je istaknula kako je i ova kulturna djelatnost važan element unutar inicijative *Pojas i put*, moderne verzije Puta svile, naglasivši pritom veliči-

nu i vrijednost Muzeja kineske keramike iz Jingdezhena na razini svjetske kulturne baštine. Ravnatelj Muzeja kineske keramike iz Jingdezhena Zhao Gang nadahnuo je govorio o tisućljetnoj tradiciji gradova Zadra i Jingdezhena, stakla i keramike, povezujući oba muzeja kao važne članove „obitelji SiO₂ (silicijeva dioksida)”, glavne sirovine za dobivanje stakla i keramike.

Majstori porculana iz Jingdezhena izradili su tanjur s likom Marka Pola kao dar Muzeju antičkog stakla u Zadru za uspješnu suradnju u postavljanju izložbe, koji je Muzeju predan na svečanosti otvorenja izložbe.

Umjesto zaključka: Sporazum o suradnji i uspostavi prijateljskih odnosa

Velika vrijednost ovog projekta vidljiva je i u činjenici da je u Muzeju antičkog stakla u Zadru 9. listopada 2019. potpisan *Sporazum o suradnji i uspostavi prijateljskih odnosa* između tadašnjeg ravnatelja Muzeja antičkog stakla u Zadru dr. sc. Ive Fadića i ravnatelja Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu gosp. Zhao Ganga. Time su ta dva muzeja postala „prijateljski muzeji” te će surađivati u razmjeni izložaba, u međunarodnim aktivnostima, akademskom istraživanju, znanstvenoistraživačkim projektima, edukaciji osoblja, zaštiti kulturne baštine i promidžbi svojih muzeja i svojih zemalja. Očekuje se da će se formalnim potpisivanjem tog sporazuma obje strane založiti za promoviranje dugoročne i opsežne suradnje i razmjene, za promicanje komplementarnog poboljšanja znanja i mogućnosti te za poboljšanje kulturne komunikacije i utjecaja obaju muzeja. Prema službenom očitovanju Veleposlanstva Narodne Republike Kine u Republici Hrvatskoj, „ova izložba postavlja dobre temelje

sl.8. Postavljanje porculanske skulpture „Zmajski brod” u velikoj izložbenoj dvorani Muzeja antičkog stakla u Zadru (na slici kustos izložbe Yi Qian)
(foto: Jadranka Belevski)

sl.9. Interakcija učenika i studenata s kineskim kustosima u postavu izložbe u velikoj dvorani Muzeja
(foto: Marin Gospić)

sl.10. U protokolu otvorenja izložbe sudjelovali su: Božidar Longin, župan Zadarske županije, Hrvoje Manenica, pomoćnik ministricke kulture Republike Hrvatske, Jagoda Surać, dogradonačelnica Grada Zadra, Xu Erwen, Veleposlanica NR Kine u Republici Hrvatskoj, Zhao Gang, ravnatelj Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu i Ivo Fadić, tadašnji ravnatelj Muzeja antičkog stakla u Zadru
(foto: Marin Gospić)

¹³ Zadarski.hr, „Nastupni posjet kineske veleposlanice Zadarskoj županiji”, <https://zadarski.slobodnadalmacija.hr/zadar/regional/nastupni-posjet-kineske-veleposlanice-zadarskoj-zupaniji-627584> (pristupljeno 3. lipnja 2020.).

sl.11. Porculanski tanjur (R= 40,8 cm) s likom Marka Pola izrađen u Jingdezhenu kao dar Muzeju antičkog stakla u Zadru povodom uspješne suradnje na izložbi i potpisivanja sporazuma o suradnji (foto: Jadranka Belevski)

za umjetničku razmjenu obiju zemalja” i upravo s tom misijom Muzej antičkog stakla u Zadru planira, na poziv Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu, realizirati svoju izložbu u tom muzeju te se njome predstaviti u Kini. Kulturna međunarodna suradnja važna je na svim razinama – za sam Muzej antičkog stakla, za grad Zadar i Zadarsku županiju, ali i na državnoj razini, na kojoj tu suradnju prate gospodarstvo, kultura i turizam. Vrijednost izložbe prepoznali su i kineski kolege iz Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu, koji su upravo tu zadarsku izložbu prijavili za Nacionalnu nagradu za promidžbu kineske tradicionalne kulture koju dodjeljuje njihov Državni ured za kulturne relikte.

U kolovozu 2020. Muzej antičkog stakla u Zadru dobio je obavijest da je upravo izložba Muzeja kineske keramike iz Jingdezhena koja je gostovala u Zadru izabrana među sto najznačajnijih izložaba na tom natječaju. S obzirom na to da su u Kini registrirana 5354 muzeja, a na natječaj je prijavljeno oko 2000 projekata, ulazak među sto najboljih i najvrjednijih veliki je uspjeh za Muzej kineske keramike u Jingdezhenu, kao i za Muzej antičkog stakla u Zadru.

Muzej antičkog stakla u Zadru tom se izložbom, kao i brojnim izložbama u proteklih 11 godina, potvrdio kao mjesto susreta i otvorenosti za različite projekte, kao mjesto kulturnog života grada i zajednice, mjesto na kojemu posjetitelji, turisti, ali, što je najvažnije, i stanovnici grada vole boraviti.

Maja Šojat-Bikić upravo je to u svojoj doktorskoj disertaciji istaknula riječima: *AKM-ustanove tradicionalno su institucije društvenog značaja, javne vrijednosti, vjerodostojnosti te intelektualnog autoriteta i integriteta, gostoljubiva mjesta otvorena za sve. One izravno ili neizravno doprinose prosperitetu društva podupirući istraživanje, učenje, trgovinu, turizam, kvalitetno korištenje slobodnog vremena i osobno ispunjenje.*¹⁴ Muzej antičkog stakla u Zadru trudi se svojim programima aktivno živjeti u zajednici, educirati nove generacije, zadržati postojeće prijatelje Muzeja, svoju vjernu publiku koju brižno godi-

nama stvara, ali i biti odličan domaćin svim onim manje ili više slučajnim turistima koji se zateknu u gradu.

Cijeli program održavanja te kineske izložbe u Muzeju antičkog stakla u Zadru uspješna je promocija kineske kulture u Hrvatskoj, ali i učinkovit oblik međusobnog povezivanja kineske i hrvatske kulture i umjetnosti te uspostavljanja veza za buduće projekte. Kineski kolege iz Muzeja kineske keramike u Jingdezhenu u svom su pozivnom pismu istaknuli „da iako se udaljenost između Hrvatske i Kine mjeri u tisućama milja, ta daljina nije spriječila komunikaciju i interakciju između kineske i hrvatske kulture još od Marka Pola u 13. stoljeću”. U skladu s aktualnim društvenim, kulturnim i gospodarskim trendovima, na taj način i Muzej antičkog stakla u Zadru pridonosi stvaranju „duginog mosta kroz Aziju i Europu” kao залог buduće suradnje Hrvatske i Kine, kako je 2019. napisao predsjednik Državnog vijeća NR Kine Li Keqiang u svom pismu¹⁵ prilikom posjeta Hrvatskoj u povodu Sastanka na vrhu suradnje Kina+16 u Dubrovniku.

“PORCELAIN TRAVELLING ALONG THE SILK ROAD – AN EXHIBITION OF THE CULTURE OF CHINESE PORCELAIN” ON LOAN FROM THE CHINA JINGDEZHEN CERAMIC MUSEUM IN THE ANTIQUE GLASS MUSEUM IN ZADAR

The Antique Glass Museum in Zadar took part in the marking of the series of events called the Sino-Croatian Year of Culture and Tourism by mounting the exhibition *Porcelain Travelling along the Silk Road – an exhibition of the culture of Chinese porcelain on loan from the China Jingdezhen Ceramics Museum*. The Sino-Croatian Year of Culture and Tourism is one of the key projects within the international cooperation programme of the Republic of Croatia in 2019, and represents a programme of collaboration between the Croatian ministries of Culture and of Tourism and the Ministry of Culture and Tourism of the PR of China.

The museum of Chinese ceramics in Jingdezhen is the oldest, biggest and internationally most significant museum of ceramics; it is sited in Jingdezhen, in the Changjiang district and in the province of Jiangxi. The museum has a collection of over 40,000 objects, including more than 500 artefacts classified as being of national importance and of incalculable cultural value. At the exhibition in the Museum of Antique Glass in Zadar there were 60 artefacts on show, 55 of them more modern artistic works, and five exceptionally valuable cultural antiques. These works of art constitute the highest level of the art of Chinese pottery and porcelain. Opened to accompany the exhibition of these art pieces was a multimedia exhibition with the screening of films about Chinese culture and porcelain, and the Jingdezhen museum. A lecture entitled *The development and history of Jingdezhen ware* was given.

Additional confirmation of the value of this project can be seen in the signing in the Zadar museum of an *Agreement concerning collaboration and the establishment of friendly relations between the Museum of Antique Glass in Zadar and the China Jingdezhen Ceramic Museum*.

14 Maja Šojat-Bikić, „Modeliranje digitalnih zbirki i digitalnih proizvoda: sadržajno-korisnički aspekt komuniciranja kulturne baštine u digitalnom obliku”, *Muzeologija* 50 (2013): 64.

15 Jutarnji list, „Povijesni posjet Hrvatskoj / Kineski premijer Li Keqiang piše za Jutarnji: Raznoboje zemlje, prostrana budućnost”, <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/povijesni-posjet-hrvatskoj-kineski-premijer-li-keqiang-pise-za-jutarnji-raznoboje-zemlje-prostrana-buducnost/8707577/> (pristupljeno 28. svibnja 2020.).